

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 11P/94/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4324202225
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Bagala Vrábellová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2024:4324202225.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice sudkyňou JUDr. Viktóriou Bagala Vrábellovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, dieťa rodičov: B. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. C., D. E. F. G. XX, H. a I. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. K. X, H., toho času L. XX, H., v konaní o zvýšenie vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu na návrh matky,

rozhodol:

I. Súd s ch v a ľ u j e rodičovskú dohodu v tomto znení:

Otec sa z a v ä z u j e prispievať na výživu maloletého A. A., nar.: XX.XX.XXXX zvýšeným výživným zo sumy 80,- Eur na sumu 120,- Eur mesačne, vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 01.08.2024.

II. Zaostalé výživné za obdobie od 01.08.2024 do 31.08.2024 na maloletého A. A., nar.: XX.XX.XXXX n e v z n i k l o .

III. M e n í s a rozsudok Okresného súdu Levice, č. k. 6P/118/2020-113 zo dňa 27.10.2021.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom podaným súdu dňa 19.06.2024 domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu. Svoj návrh odôvodnila tým, že mal. Matej navštevuje škôlku P. O. Hviezdoslava Levice ako predškôlak. Náklady na škôlku sú nasledovné: 30 eur strava, školné 20 eur a ZRPŠ 70 eur. Otec sa o maloletého nezaujíma, neprispieva ničím navyše. Matka maloletého má príjem 201,50 eura a zároveň si mesačne privyrába upratovaním 200 eur. Náklady na bývanie má 410 eur mesačne. Vzhľadom na to, že od poslednej úpravy výživného zo dňa 1.12.2021 je maloletý aj vekovo starší a súčasná výška výživného je nepostačujúca, žiada matka, aby súd vydal rozsudok, ktorým otcovi určí zvýšené výživné v sume 150 eur. Matka dodatočne uviedla na informatívnom výsluchu, že žiada zvýšiť výživné až od augusta, keď pôjde maloletému zakupovať veci do školy.

2. Otec súhlasil so zvýšením vyživovacej povinnosti, ale nie v takej sume, akú žiada matka. Otec poukázal na skutočnosť, že matka nepracuje a nechce ju podporovať. S matkou mal. dieťaťa nekomunikuje a ani nechce komunikovať. Otec pracuje ako šofér pre Pizzu 33, jeho čistý mesačný príjem z tejto činnosti je do 1.000 eur. Iný príjem nemá. Otec žije u priateľky v spoločnej domácnosti v 3-izbovom byte, ktorý je vo výlučnom vlastníctve priateľky. Obaja sa podieľajú na chode spoločnej domácnosti. Otec nie je vlastníkom nehnuteľností ani hnutelých vecí vyššej hodnoty. Otec má dve ďalšie vyživovacie povinnosti, a to k plnoletému synovi M. N., nar. XX.XX.XXXX, ktorý v septembri

nastupuje do 3. ročníka Strednej strojníckej školy vo Vrábľoch ako obrábač kovov, a k mal. M. N., nar. XX.XX.XXXX, ktorý v septembri nastupuje do 1. ročníka Strednej strojníckej školy vo Vrábľoch ako obrábač kovov. Na každého syna prispieva na výživu sumou 80 eur mesačne. Maloletí synovia sú obaja zdraví, nie sú zvýšené výdavky v súvislosti s ich zdravotným stavom. Otec má pravidelné mesačné výdavky na stravu, hygienu a domácnosť.

3. Rodičia počas konania uzatvorili rodičovskú dohodu v tomto znení: Otec sa zaväzuje prispievať na výživu mal. A. A., nar. XX.XX.XXXX zvýšeným výživným zo sumy 80 eur na sumu 120 eur mesačne vždy do 20. dňa toho – ktorého mesiaca vopred k rukám matky počnúc dňom 1.8.2024.

4. Kolízny opatrovník navrhoval schváliť rodičovskú dohodu, nakoľko táto je uzatvorená v záujme maloletého dieťaťa. Zvýšenie výživného na mal. dieťa je opodstatnené, od poslednej úpravy došlo k podstatnej zmene pomerov na jeho strane. Maloletý A. nastúpil do 1. ročníka ZŠ, čím sa zvýšili náklady na jeho vzdelávanie, dieťa fyzicky vyspelo, v dôsledku čoho sa zvýšili náklady na jeho ošatenie či obuv.

5. Súd rozhodol v neprítomnosti matky, ktorá brala termín pojednávania na vedomie, svoju neúčast' ospravedlnila, súhlasila s prejednaním vecí v jej neprítomnosti.

6. Na základe vykonaného dokazovania zistil súd tento skutkový stav: Vo veci starostlivosti o mal. A., nar. XX.XX.XXXX, naposledy rozhodoval tunajší súd rozsudkom zo dňa 27.10.2021 pod č.k. 6P/118/2020-113, ktorým rozhodol, že otec je povinný prispievať na výživu mal. A. zvýšeným výživným zo sumy 50 eur na sumu 80 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc dňom 1.11.2021. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 1.12.2021. V čase tohto rozhodnutia matka poberala čiastočný invalidný dôchodok vo výške 150,40 eur a prídavky na dve deti v sume 51 eur mesačne. Matka mala ešte jednu vyživovaciu povinnosť k mal. A. N., nar. XX.XX.XXXX, na jeho výživu prispieval A. otec sumou 100 eur mesačne. Matka s deťmi bývala v podnájme, kde uhrádzala nájomné vo výške 260 eur a náklady na elektrinu, plyn a TV. Otec mal. A. v čase rozhodovania pracoval na základe dohody o vykonaní práce s tým, že jeho čistý mesačný príjem bol 650 eur. Býval v podnájme, kde platil nájomné vo výške 350 eur vrátane nákladov na plyn, elektrinu a RTVS. Inú vyživovaciu povinnosť nemal.

7. Matka je toho času nezamestnaná, jej príjem pozostáva iba z invalidného dôchodku vo výške 201,20 eura a z rodinných prídavkov na dve maloleté deti v sume 120 eur. Iný príjem nemá. Žije v prenajatom 1-izbovom byte v Leviciach s dvomi maloletými deťmi. Matka nie je vlastníčkou nehnuteľností, ani hnutelných vecí vyššej hodnoty. Matka má partnera, ale nežijú spolu. Okrem mal. A. má matka ešte jednu vyživovaciu povinnosť k mal. A. N., ktorého otec prispieva na jeho výživu sumou 100 eur mesačne. Matka podala návrh na zvýšenie vyživovacej povinnosti aj voči mal. A.. Maloletý A. nastúpil v septembri do 1. ročníka SOŠ strojárnská v Tlmačoch. Pravidelné výdavky matky predstavujú sumu 410 eur za nájomné a ostatné bežné výdavky.

8. Otec maloletého dieťaťa je zamestnaný ako šofér pre spoločnosť Pizza 33. Jeho čistý mesačný príjem je v sume do 1000 eur. Iný príjem nemá. Otec nie je vlastníkom nehnuteľností, ani hnutelných vecí vyššej hodnoty. Žije u priateľky v spoločnej domácnosti v 3-izbovom byte, ktorý je vo výlučnom vlastníctve priateľky. Obaja sa podieľajú na chode spoločnej domácnosti. Otec má ešte ďalšie dve vyživovacie povinnosti, na plnoletého syna M. N., nar. XX.XX.XXXX a na mal. M. N., nar. XX.XX.XXXX. Obaja synovia navštevujú Strednú strojnícku školu vo Vrábľoch, pričom M. nastúpil v septembri do 3. ročníka a M. do 1. ročníka. Otec prispieva na ich výživu na každého sumou 80 eur mesačne. Mesačné výdavky otca predstavujú bežné výdavky na stravu, hygienu a domácnosť.

9. Maloletý A. navštevuje od septembra Základnú školu na Ulici sv. Michala v Leviciach, kde nastúpil do prvého ročníka. Výdavky spojené so školou matka ešte nevedela uviesť, maloletý navštevuje aj ŠKD. Maloletý hráva futbal pre Slovan, čo stálo mesačne 35 eur. Iný krúžok a iné osobitné záujmy nemá. So zdravotným stavom maloletého nie sú spojené zvýšené výdavky. Otec sa s maloletým od rozchodu s matkou nestretáva.

10. Podľa § 62 odsek 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

11. Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

12. Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

13. Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Podľa § 77 odsek 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

16. Podľa § 78 odsek 2 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

17. Podľa § 78 odsek 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

18. Podľa § 24 odsek 4 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

19. Podľa § 2 odsek 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. Podľa § 217 ods. 1 prvej vety Civilného sporového poriadku, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

21. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. Zákon o rodine prostredníctvom vyššie citovaných ustanovení vyjadruje všeobecné hľadiská, na ktoré súd prihliada pri určení vyživovacej povinnosti. Patri k nim predovšetkým odôvodnené potreby dieťaťa, ktoré sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a pod. Výživné má slúžiť nielen na uspokojovanie hmotných potrieb, ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, kultúru, športové potreby, rekreačné potreby a pod.). Odôvodnené potreby dieťaťa sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne zárobné možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu. Súd prihliadne aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a rovnako berie do úvahy i prídavky na deti, ktoré sa sčasti podieľajú na úhrade potrieb detí.

23. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich zákonnou povinnosťou, ktorú sú povinní plniť podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov a ktorej rozsah závisí aj od odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti, ktoré boli dôležité pre

určenie výšky výživného tak v čase skoršieho, ako aj nového rozhodnutia. Pre zmenu rozhodnutia musí ísť pritom o zmenu pomerov výraznú, a nie len krátkodobú.

24. Z vykonaného dokazovania má súd preukázané, že k výraznej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zvýšenie výživného na mal. A. v porovnaní s časom posledného rozhodnutia o výživnom došlo, nakoľko mal. A. nastúpil na základnú školu, čím nepochybne došlo k zvýšeniu nákladov na zabezpečovanie jeho potrieb daných návštevou školy, s tým spojenou potrebou zabezpečenia školských potrieb a pomôcok, zvýšením výdavkov na stravu, hygienu, či ošatenie. Zdravotný stav dieťaťa sa nezmenil, tento je dobrý, zmenili sa záujmové aktivity dieťaťa ktorý navštevuje spolatnený futbalový krúžok. Matka tak ako v čase ostatného rozhodnutia súdu poberá invalidný dôchodok vo výške 201,20 eura, iný príjem nemá. Otec je zamestnaný s čistým mesačným príjmom do 1.000 eur.

25. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, vychádzajúc z odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa a zárobkových a majetkových pomerov oboch rodičov, prihliadajúc na počet ich ďalších vyživovacích povinností, súd schválil dohodu rodičov o výške výživného zo strany otca na maloletého A. v sume 120,-eur mesačne, ktorú otca zaviazal uhrádzať k rukám matky vždy do 20 dňa v mesiaci vopred. Pri určení výživného súd okrem odôvodnených potrieb dieťaťa, vychádzal z dosahovaného príjmu otca. Na strane matky súd nevychádzal len s ňou deklarovanej príjmu tvoreného invalidným dôchodkom, mal za to, že je v možnostiach a schopnostiach matky sa riadne zamestnať a zvýšiť si tak svoj príjem tak, aby aj ona mala možnosť sa vyššou mierou podieľať na úhrade potrieb maloletého dieťaťa. Súd mal za to, že matka súdu nepreukázala, že by jej zdravotný stav bránil v nájdení si zodpovedajúceho zamestnania, ktoré by reflektovali potrebu zabezpečenia starostlivosti o dieťa, rovnako tak nepreukázala snahu nájsť si vhodné zamestnanie. S poukazom na uvedené mal súd za to, že v možnostiach matky je prihliadajúc na ňou dosiahnuté vzdelanie a jej doterajšie pracovné skúsenosti dosahovať aspoň minimálnu mzdu, z ktorej pri hodnotení zárobkových pomerov matky súd vychádzal.

26. Takto určené výživné spolu s primeraným výživným zo strany matky, ktorá svoju vyživovaciu povinnosť v prevažnej miere plní svojou osobnou starostlivosťou o maloleté dieťa spolu s prídavkami na deti sú spôsobilé pokryť odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, pričom je tiež primerané možnostiam a schopnostiam oboch rodičov.

27. Výživné súd určil od 1.8.2024, teda od času, kedy matka požadovala zvýšiť výživné. Otec súdu na pojednávaní uviedol, že výživné vo výške 120 eur už v mesiaci august aj uhradil. S poukazom na uvedené je zrejme, že otcovi zaostalosť na výživnom nevznikla.

28. Týmto rozhodnutím došlo k zmene rozsudku tunajšieho súdu č.k. 6P/118/2020-113 zo dňa 27.10.2021.

29. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Trnave, v dvoch písomných vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, označenie mena, zamestnania a bydliska účastníkov, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu opovažuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Odvolanie možno odôvodniť tým, že :

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na jej spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Proti tomuto rozhodnutiu nie je možné podať odvolanie tými účastníkmi, ktorí sa svojho procesného práva výslovne vzdali.

Rodičia proti výroku I. rozsudku v časti, v ktorej súd schválil rodičovskú dohodu nie sú oprávnení podať odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku (iná ako peňažná povinnosť týkajúca sa maloletého), resp. podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok).

Rozsudok v časti výživného je vykonateľný doručením (§ 44 CMP).